

DŽEJMS PATERSON

JA, ALEKS
KROS

Prevela
Milica Cvetković

■ Laguna ■

Naslov originala

James Patterson
I, ALEX CROSS

Copyright © 2009 by James Patterson
This edition published by arrangement with Little, Brown
and Company, New York, New York, USA.
All rights reserved.

Translation copyright © 2017 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Posvećeno Džudi Tores

Prolog

VATRA I VODA

Jedan

HANA VILIS je bila student druge godine na Univerzitetu u Virdžiniji i pred njom bi se otvarala svetla budućnost puna obećanja – naravno, da nije bojazni da će umreti u toj mračnoj, turobnoj i zlokobnoj šumi.

Kreći se, Hana, govorila je sebi. Samo se kreći. Prestani da misliš. Sad ti zapomaganje i plač neće pomoći. Bekstvo bi moglo.

Saplitala se i posrtala dalje dok nije naišla na stablo za koje se uhvatila. Naslonila je bolno telo na njega i čekala da dođe do snage i opet udahne. A onda da potrči još nekoliko koraka napred.

Kreći se ili ćeš umreti upravo ovde, u ovoj šumi. Vrlo jednostavno.

Metak, zariven negde u krsta, izazivao joj je bol pri svakom pokretu, pri samom disanju, i to bol kakav nije ni znala da postoji. Samo ju je strah od *drugog* metka, ili nečeg još goreg, održavao na nogama i terao da nastavi.

Bože, tamo je u šumi vladao mrkli mrak. Kroz guste krošnje jedva je prodirao mlad mesec i vrlo malo osvetljavao zemlju. Drveće je bilo sama senka. Trnje i drač bili su

nevidljivi pod krošnjama; dok se probijala kroz njih, probadali su joj i kidali krvave noge. Oskudna odeća koju je imala na sebi – tek skup bebi-dol od crne čipke – sad joj je u ritama visila s ramena.

No ništa joj to nije bilo važno, čak nije toga ni bila svesna. Jedina jasna misao koja se probijala kroz bol i paniku bila je *Trči, samo trči*. Ostalo je bilo košmar bez reči i jasnog smera.

Konačno i sasvim iznenada – je li prošao sat? možda više? – oko nje se raskrilo baldahin od krošnji. „Šta je...“ Zemlja pod nogama ustupala je mesto šljunku i Hana je pala na kolena nemajući za šta više da se pridrži.

Pri maglovitoj mesečini nazrela je sablasne linije što su pokazivale krivinu seoskog puta. Za nju je to bilo pravo čudo. Barem polučudo; znala je da se još nije izvukla.

Kad je iz daljine začula brujanje motora, oslonila se na šake i pridigla sa šljunka. Prikupivši snagu, koju nije ni slutila da još ima, opet se uspravila, pa zabatrgala nasred puta. Pogled su joj zamutili znoj i sveže suze.

Molim te, dragi bože, samo da ovo nisu oni. Ne mogu biti ona dva skota.

Ti nisi tako okrutan, zar ne?

Crveni kamion se zaneo u krivini i brzo išao prema njoj. Prebrzo! Iznenada ništa nije videla kao i pre, u šumi, ali ovog puta su je zaslepili farovi kamiona.

„Stani! Molim te, stani! Moooliiim teee!“, vrištala je. „Stoj, gade jedan!“

U poslednjem sekundu po asfaltu su zaškripale gume. Crveni kamionet se zaustavio neposredno pre nego što će je pregaziti. Osećala je odisanje motora kroz rešetku hladnjaka.

„Hej, lutkice, lepa odeća! Trebalo je da samo digneš palac.“

Glas joj nije bio poznat – što je bilo dobro, zaista dobro. Iz kabine je treštala muzika – bend Čarlija Danijelsa, podsvesno je primetila časak pre nego što će se srušiti na asfalt.

Vozač je skočio sekund pošto joj se vratila svest. „Za ime boga, nisam... Šta ti se dogodilo? Jesi li – *šta ti se dogodilo?*“

„Molim te.“ Jedva je izgovarala reči. „Ako me nađu, ubiće nas oboje.“

Čovek ju je obuhvatio snažnim rukama i, dok ju je podizao, očešao rupu veličine parice na njenim leđima. Samo je isпустиła dah, preslaba čak i da vrisne. Posle nekog mutnog i neodređenog vremena bili su u kamionetu i zaista brzo grabili putem s dve trake.

„Drži se, dušo.“ Sad je vozaču drhtao glas. „Reci mi ko ti je to uradio.“

Hana je osećala kako joj svest opet čili. „Ljudi...“

„Ljudi? *Koji* ljudi, lutko? O kome govoriš?“

Odgovor je neodređeno lebdeo Haninom svešču i nije bila sigurna je li rekla naglas ili je možda samo pomislila pre nego što se sve zamračilo.

Ljudi iz Bele kuće.

Dva

ZVAO SE DŽONI TUČI, ali ga je društvo iz kraja u Južnoj Filadelfiji zvalo Džoni Tviči, zbog toga što su mu se trzale oči kad bi se unervozio, a uglavnom je bio nervozan.

Naravno, posle te večeri momci iz Filija moći će da se nose. Te večeri je Džoni zaigrao veliku igru. Mušku. Uostalom, vozio je „paket“.

Bio je to jednostavan posao, ali zaista prava poslastica jer je radio sam i bio jedini odgovoran. Već je pokupio paket. Od njega se uplašio, ali se dobro držao.

Niko to nikad nije rekao, ali jednom kad počneš da raznosiš takve pošiljke, znači da znaš neku tajnu porodice, da oni znaju neku tvoju tajnu. Drugim rečima, uspostavljen je odnos. Posle te večeri više neće biti trčkanja za Džonija, više neće skupljati mrvice po četvrtima južnog dela grada. Kao da je dobio nalepnicu na kojoj piše: *Danas je prvi dan ostatka tvog života.*

Stoga je, prirodno, bio pun sebe – i sasvim malo nervozan.

U glavi mu se vrtelo, kao na traci, upozorenje strica Edija. *Tviči, nemoj da uprskáš ovu priliku,* rekao mu je Edi. *Duboko*

sam se zaglibio zbog tebe. Kao da mu je s tim poslom činio neku veliku uslugu, što je Džoni mislio da možda i čini, ali opet. Njegov stric nije morao sam da prlja ruke, zar ne?

Pružio je ruku i uključio radio. Ona kantri muzika koju su puštali bila je bolja od Edijevoг zanovetanja po čitavu noć. Ispostavilo se da je išla pesma „*The Devil Went Down to Georgia*“ benda Čarlija Danijelsa. Znao je čak i neke delove teksta. Međutim, ni poznate reči nisu mogle da izbace Edijev glas iz Džonijeve glave.

Tviči, nemoj da uprskáš ovu priliku.

Duboko sam se zaglibio zbog tebe.

Jebiga!

U retrovizoru su mu zaigrala plava svetla – stvorila se niotkud. Pre dva-tri sekunda mogao se zakleti da je ceo I-95 samo njegov.

Očigledno nije bio.

Osetio je kako mu se trza ugao desnog oka.

Nagazio je papučicu za gas; možda će uspeti da im utekne. Onda je shvatio kakvu olupinu od dodža vozi, pa je skrenuo na parkiralište *Motela 6* u Esingtonu. *Dođavola! Trebalo je da odem u Meriot. Da maznem japanska kola.*

Bilo je, ipak, moguće da ukradeni dodž još nije prijavljen. Njegov vlasnik, ko god to bio, verovatno spava u onom motelu. Uz malo sreće, Džoni će prosto pojesti kaznu i niko ne mora ništa da sazna.

Međutim, drugi ljudi su bili te sreće, on nije.

Policajcima je trebala čitava večnost da izađu iz vozila, što je bio loš znak – najgori. Proveravali su tablice u policijskoj bazi. Kad su stali svaki s jedne strane dodža, Džoniju oči samo što nisu ispale. Trudio se da bude hladnokrvan. „Dobro veče, policajci. Šta nije...“

Onaj što je stao s njegove strane, visok baja sa seljačkim naglaskom, otvorio je vozačka vrata. „Samo drži jezik za zubima. Izadi iz vozila.“

Odmah su pronašli paket. Pošto su proverili prednja i zadnja sedišta, digli su poklopac prtljažnika, sklonili pokrivač rezervne gume, i to je sve.

„Majko božja!“ Jedan je uperio baterijsku lampu u njega. Drugi se zagrcnuo pred prizorom. „Šta si to uradio?“

Džoni nije ostao da im odgovori. Uveliko je trčao glavom bez obzira.

Tri

NIKO NIJE ZNAO bolje od njega da je gotov. Džoni Tuči je toga bio svestan čak i pre nego što je jurnuo među drveće i počeo da se survava niz jarugu uz put.

Možda je od tih policajaca i mogao da se sakrije, ali od Porodice nikako. Ni u zatvoru, nigde. Bila je to životna činjenica. Ne gubi se onakav „paket“ a da i sam ne postaneš paket.

S padine su dopirali glasovi, zatim razigrana svetla baterijskih lampi. Džoni se sagnuo pa bacio pod žbunje. Sav se tresao, srce mu je tako brzo tuklo da ga je bolelo, a pluća su se naprezala zagušena mnogobrojnim cigaretama. Bilo mu je gotovo nemoguće da miruje i bude tih.

Jao, sranje. Gotov sam. Sasvim, sasvim gotov.

„Vidiš li išta? Vidiš li onog gada? Onu ljudsku nakazu?“

„Zasad ne. Uhvatićemo ga. Tu je negde dole. Nije mogao daleko da ode.“

Policajci su se razmakli i napredovali nizbrdo. Uporno i delotvorno.

Kad je zaustavio dah, samo se još više tresao i to ne tek zbog njihovog nailaska, već zato što mu je postalo jasno

šta treba sledeće da učini. Strogo uzevši, imao je samo dve mogućnosti. Jedna je podrazumevala tridesetosmicu koju je držao u futrolji uz gležanj. Druga je značila paket – i onog ko mu je vlasnik. Jedini izbor koji je imao bio je kako želi da umre.

Tog hladnog jutra izgledalo je da je rešenje sasvim jasno.

Pomerivši se najsporije što je mogao, pružio je ruku i izvukao tridesetosmicu. Drhtavom rukom uvukao je cev sebi u usta. Gadni metal mu je zvecnuo o zube i ostavio neprijatan ukus na jeziku. Zastideo se suza koje su mu oblile lice, ali tu ništa nije mogao, a uostalom niko drugi to nije video.

Gospode, hoće li se to zaista tako završiti? Rasplakan kao bednik, sam u šumi? Ovaj svet je baš šugav.

Mogao je prosto da čuje kako njegovo društvo govori: *Sigurno nećeš da završiš kao Džoni*. Džoni Tviči. To će mu staviti na nadgrobnu ploču – iz inata. Ti bezbožni skotovi!

Sve vreme je mozak nalagao Džoniju *povuci obarač*, ali kažiprst nije slušao. Pokušao je opet, ovog puta stežući pištolj obema rukama, ali bezuspešno. Čak ni to nije mogao da obavi kako treba.

Na kraju je ispljunuo cev iz usta uporno plačući kao dete. Nekako mu ni saznanje da će živeti još jedan dan nije pomagalo da prestane da plače. Samo je ležao, grizao usne i sažaljevao sebe sve dok policajci nisu stigli do potoka u dnu jaruge.

Tad je Džoni Tviči zaista brzo uspuzao nazad istim putem kojim se spustio, pretrčao drum i uleteo u šumu s druge strane – pitajući se kako li će uspeti da nestane s lica zemlje, a znao je da tako jednostavno neće biti.

Pogledao je. Video je šta je u „paketu“.

Prvi deo

VATRENA STIHIJA

Prvo poglavlje

ROĐENDAN SAM PROSLAVIO uz vrlo skromnu, izuzetnu, svečanu i zabavnu žurku u Petoj ulici. Upravo tako sam i želeo.

Kao posebno iznenađenje, Dejmon je došao iz internata u Masačusetsu. Nana je bila tamo, zadužena za sve u vezi s proslavom, a s njom i moja dečica Dženi i Ali. Sampson i njegova porodica su bili s nama, a naravno i Bri.

Pozvani su samo oni koje sam voleo najviše na svetu. S kim biste i želeli da proslavite još jednu dodatnu godinu starosti i mudrosti?

Te večeri sam održao čak i kratak govor, čiji sam veći deo odmah i zaboravio, osim prvih nekoliko reči. „Ja, Aleks Kros“, tako sam počeo, „svečano se zaklinjem – svim prisutnima na slavlju – da ću dati sve od sebe da uskladim život kod kuće s onim na poslu i da više nikad neću preći na tamnu stranu.“

Nana je nazdravila digavši šolju s kafom, ali je dobacila: „Prekasno je za to“, što je izazvalo opšti smeh.

Onda su se svi redom potrudili da pokažu kako sam ostario, što sam dočekao pomalo ojađen, ali s osmehom na licu.

„Sećate li se događaja na stadionu *Redskina*?“, zacerekao se Dejmon.

„Kad je tata zaključao ključeve u starim kolima?“

Pokušao sam da to presečem. „Pošteno govoreći...“

„Digao me je iz kreveta posle ponoći“, zabrundao je Sampson.

„Tek pošto je jedan sat pokušavao da obije auto jer nije hteo da prizna kako to ne ume“, dodala je Nana.

Dženi je stavila šaku iza uha. „Zato što je on – šta?“ A svi su uglas odgovorili: „Američki Šerlok Holms!“ Bila je to opaska na račun članka od pre nekoliko godina u jednom nacionalnom časopisu, koji očigledno nikad niko neće zaboraviti. „Sjajna karijera – ili se bar tako priča – desetine velikih slučajeva rešeno, a po čemu me pamte? Čini mi se da je nekom večeras trebalo da bude lepo za rođendan.“

„To me podseti“, kazala je Nana hvatajući se za mamac, ali istovremeno me i presekovši. „Ostao nam je nedovršen posao. *Deco*?“

Dženi i Ali su skočili veoma uzbuđeno. Navodno se spremalo veliko iznenađenje za mene. Niko nije govorio šta je posredi, a ja sam već otvorio naočare za sunce firme *Serengeti* od Bri, drečavu košulju i dva unučeta tekile od Sampsona i naramak knjiga od dece, među kojima je bila i najnovija biografija Kita Ričardsa koju je napisao Džordž Pelekanos.

Još jedan *trag*, ako mogu tako da ga nazovem, bio je to što smo Bri i ja bili ozloglašeni po pitanju otkazivanja planova jer su nam, otkad smo se upoznali, otpadali jedan za drugim produženi vikendi. Pomislili biste da će to što radimo u istom odeljenju istog ogranka – krvni delikti – omogućiti da lakše usklađujemo rasporede, ali uglavnom je bilo baš suprotno.

Tako sam imao neku predstavu, mada ništa određeno, o tome šta se sprema.

„Alekse, ti ostaješ ovde“, kazao je Ali. Nedavno je počeo da me zove po imenu, što sam smatrao da je u redu, ali što je iz nekog razloga Nani bilo jezivo.

Bri je rekla da će paziti na mene i ostala dok su ostali otišli u kuhinju.

„Zaplet je sve zgusnutiji“, promrmljao sam.

„Zgušnjava se iz trenutka u trenutak“, kazala je Bri pa se osmehnula i namignula mi. „Baš kao što ti voliš.“

Sedela je na kauču naspram fotelje na kojoj sam ja sedeo. Uvek je izgledala lepo, ali najviše sam voleo kad je odevena tako kao te večeri, opušteno i udobno, u farmerkama i bosa. Pogled je držala uprt u pod, pa ga polako digla i pogledala me u oči.

„Dolaziš često ovamo?“, pitala je.

„Povremeno, da. A ti?“

Otpila je gutljaj piva i nehajno nakrivila glavu. „Hoćeš da se izvučeš odavde?“

„Još kako.“ Pokazao sam palcem na kuhinjska vrata. „Samo da se otarasim onih dosadnih, ehm...“

„Voljenih članova porodice?“

Pomislio sam kako taj rođendan postaje sve bolji i bolji. Sad su mi predstojala dva iznenađenja.

Bolje rečeno tri.

U hodniku je zazvonio telefon. Bila je to naša privatna linija, a ne moj mobilni koji sam koristio za posao. Uz to mi je pejdžer stajao na komodi, da mogu da ga čujem. Stoga mi se činilo bezbednim da se javim. Čak sam pomislio da bi to mogla biti neka prijateljska duša što želi da mi čestita rođendan ili, u najgorem slučaju, neko ko pokušava da mi proda satelitsku antenu.

Hoću li se ikad opametiti? Verovatno u ovom životu neću.

Drugo poglavlje

„ALEKSE, DEJVIS OVDE. Izvini što te zovem na kućni broj.“

Rejmon Dejvis je bio načelnik detektiva u prestoničkoj policiji, a i moj šef.

„Rođendan mi je. Ko je umro?“, pitao sam. Bio sam besan, uglavnom na sebe što sam se javio na telefon.

„Kerolajn Kros“, rekao je, a meni je srce stalo.

Upravo u tom trenutku otvorila su se kuhinjska vrata i pojavila se cela raspevana porodica. Nana je na poslužavniku nosila bogatu ružičasto-crvenu tortu, a za nju prikačenu kovertu s kartom *Ameriken erlajnsa*.

„Srećan rođendan...“

Bri je digla ruku da ih utiša. Mora da su im nešto rekli i moj stav i izraz lica. Svi su se ukopali u mestu. Vesela pesma se prekinula takoreći usred reči. Porodica se setila šta se proslavlja: rođendan detektiva Aleksa Krosa.

Kerolajn je bila moja jedina bratanica. Nisam je video dvadeset godina, otkad je Blejk umro. Znači da bi ona sad imala dvadeset četiri. *U vreme smrti.*

Učinilo mi se da mi je ispod nogu nestalo poda. Poželeo sam da Dejvisa nazovem lažovom, ali progovorio je policajac iz mene: „Gde je sada?“

„Upravo sam razgovarao s državnom policijom Virdžinije. Ostaci su kod patologa u Ričmondu. Žao mi je, Alekse. Mrsko mi je što sam ja morao to da ti javim.“

„Ostaci?“, promrsio sam. Bila je to tako hladna reč, ali bio sam zahvalan Dejvisu što me ne tetoši. Izašao sam iz prostorije zažalivši što sam i to izgovorio pred porodicom.

„Je li ovde posredi ubistvo? Pretpostavljam da jeste.“

„Bojim se da je tako.“

„Šta se dogodilo?“ Srce mi je opasno tutnjalo. Skoro da nisam ni želeo da saznam.

„Ne znam mnogo pojedinosti“, kazao mi je, što mi je odmah bilo jasno – *nešto krije*.

„Rejmone, šta se događa? Reci mi. Šta si saznao o Kerolajn?“

„Hajdemo redom, Alekse. Ako odmah kreneš, verovatno ćeš tamo biti za dva sata. Zatražiću da te sačeka neko od policajaca s mesta zločina.“

„Krećem.“

„Alekse, još nešto.“

Umalo, onako rastrojenog uma, nisam već spustio slušalicu. „Šta je?“

„Mislim da ne treba da ideš sam.“

Treće poglavlje

VOZEĆI BRZO i većim delom puta koristeći sirenu, trebalo mi je manje od sat i po da stignem do Ričmonda.

Forenzičko odeljenje je bilo smešteno u novoj zgradi u Ulici Maršal. Dejvis je udesio da nas – Bri i mene – tamo dočeka detektiv Korin Felouz iz Biroa za kriminalističko istraživanje Državne policije.

„Auto je došlepan na naše parkiralište sedišta odeljenja na Putu jedan“, obavestio nas je Felouz. „Sve ostalo je ovde. Ostaci su dole, u mrtvačnici. Sav vidljiv dokazni materijal je u laboratoriji na ovom spratu.“

Opet ona grozna reč. *Ostaci*.

„Šta ste prikupili?“, pitala ga je Bri.

„Policajci su u prtljažniku našli nešto ženske odeće i crnu tašnicu uvijenu u putničko ćebe. Evo, izvukao sam ovo da vam pokažem.“

Pružio mi je plastičnu kesu s vozačkom dozvolom izdatom na Roud Ajlandu. Jedino što sam odmah prepoznao bilo je Kerolajnino ime. Devojka na slici mi je izgledala vrlo lepo, kao balerina, kose skupljene s lica i visokog čela. A krupne oči – i njih sam se setio.

Oči veličine neba. Tako je moj stariji brat Blejk uvek govorio. Prosto sam ga video kako je ljulja na staroj stolici na tremu u Petoj ulici i smeje se svaki put kad ona trepne gledajući u njega. Bio je zaljubljen u tu devojčicu. Svi smo bili. Slatka Kerolajn.

Sad više nije bilo ni jednog ni drugog. Brat zbog droge, a Kerolajn? Šta se s njom dogodilo?

Vratio sam vozačku dozvolu detektivu Felouzu i zamolio ga da nas uputi do kancelarije patologa. Ako treba kroz sve to da prođem, bolje odmah da krenem.

Doktorica Ejmi Karbondejl dočekala nas je u podrumu. Kad smo se rukovali, šaka joj je bila još pomalo hladna od rukavica od lateksa koje je dotad nosila. Možda u ranim tridesetim, izgledala mi je strašno mlado za posao patologa, i pomalo nesigurno kako da se postavi prema meni, šta da mi kaže.

„Doktore Krose, pratim vaš rad. Veoma, veoma mi je žao zbog vašeg gubitka“, rekla je gotovo šapatom u kome su se osećali saosećanje i uvažavanje.

„Bio bih vam zahvalan da me uputite u činjenice slučaja“, rekao sam joj.

Namestila je naočare sa srebrnim žičanim ramom i pripremila se. „Sudeći prema uzorcima koje sam uzela, izgleda da je izvršena morcelizacija devedeset šest procenata tela. Nekoliko prstiju je preostalo pa smo uspeli da spojimo otisak s imenom na dozvoli koju smo našli.“

„Izvinite – *morcelizacija*?“ Nikad u životu nisam čuo tu reč.

Njoj za pohvalu, doktorica Karbondejl me je pogledala u oči. „Imamo čvrste razloge da verujemo kako je korišćena nekakva mašina za mlevenje – moguće drobilica za drvo.“

Od njenih reči ostao sam bez daha. Osetio sam ih u grudima.

Drobilica za drvo? Zatim sam pomislio: *Zašto su sačuvali njenu odeću i vozačku dozvolu?* Kao dokaz Kerolajninog identiteta? Suvenir od ubice?

Doktorka Karbondejl je dalje pričala. „Obaviću pun toksički nalaz, napraviti DNK profil i naravno pročešljaćemo sve ne bismo li našli delove metka ili nekog drugog metala, ali zapravo uzrok smrti će biti teško utvrditi, možda i nemoguće.“

„Gde je ona?“, pitao sam trudeći se da se usredsredim. *Gde su bili Kerolajnini ostaci?*

„Doktore Krose, jeste li sigurni da je sad trenutak...“

„Siguran je“, priskočila je Bri. Znala je šta mi je potrebno i pokazala je na laboratoriju. „Hajde da obavimo to. Molim vas, doktorka. Svi smo profesionalci.“

Pošli smo za doktorkom Karbondejl kroz dvojna pokretna vrata i ušli u ordinaciju nalik bunkeru. U njoj je pod bio od sivog betona, a visoka tavanica oblepljena pločicama imala je kamere i svetla u obliku kišobrana. Na sve strane je bilo, kao što je uobičajeno, lavaboa i nerđajućeg čelika, a na uskom srebrnom stolu, jedna jedina vreća za telo.

Odmah sam primetio kako je nešto vrlo čudno. Pogrešno. *I jedno i drugo.*

Vreća za telo je bila puna u sredini, a krajevi su joj ležali ravno na stolu. Uplašio sam se toga onako kako se uopšte nisam nadao.

Ostaci.

Doktorka Karbondejl je stala naspram nas i povukla raj-sferšlus. „Mi smo zavarili vreću“, rekla je. „Zatvorila sam je posle početnog pregleda.“

U vreći za telo *bila je još jedna vreća.* Izgledala je kao neka industrijska plastika. Bila je od belog mutnog materijala, taman toliko prozirna da se kroz nju vidi boja mesa, krvi i kostiju.

Imao sam utisak da mi se svest zatvorila nakratko, što je trajalo onoliko koliko sam poricao šta vidim. U vreći je bilo mrtvo ljudsko biće, ali tela nije bilo.

Kerolajn, ali ipak nije ona.

Četvrto poglavlje

VOŽNJA NAZAD u Vašington bila je kao rđav san koji nikako da se završi. Kad smo Bri i ja konačno stigli, u kući su vladali potpuna tišina i mir. Pomislio sam da probudim Nanu, ali to što već sama nije ustala govorilo mi je da je premorena i da joj je potreban odmor. Sve te loše novosti mogu da pričekaju do kasnije.

Rođendanska torta je stajala netaknuta u frižideru, a neko je na pultu ostavio koverat *Ameriken erlajnsa*. Gledao sam ga taman dovoljno da vidim dve karte za Sent Džon, ostrvo u Karibima koje sam oduvek želeo da posetim. Svejedno, sad se sve odlagalo. Sve redom. Imao sam osećaj da usporeno hodam; neke pojedinosti bile su jezivo jasne.

„Treba da legneš.“ Bri me je uhvatila za ruku i povelala iz kuhinje. „Ako ni zbog čeg drugog, ono bar zato da ujutro možeš jasno da promisliš o svemu.“

„Misliš danas“, kazao sam.

„Mislim sutra. Pošto se odmoriš.“

Primetio sam kako nije rekla odspavaš. Odvukli smo se gore, skinuli se i legli. Bri me je držala za ruku i nije name-ravala da me pusti.

Otprilike sat kasnije još sam zurio u tavanicu neprekidno se držeći za pitanje koje me je koptkalo otkad smo pošli iz Ričmonda: zašto?

Zašto se to dogodilo? Zašto baš Kerolajn?

Zašto prokleta drobilica za drvo? Zašto ostaci umesto tela?

Kao detektiv, trebalo je da razmišljam o fizičkim dokazima i kuda bi me oni odveli, ali dok sam ležao onako u mraku, nisam se osećao baš kao detektiv. Osećao sam se kao stric, kao brat.

Na izvestan način Kerolajn smo već jednom ranije izgubili. Pošto je Blejk umro, njena majka nije želela da ima ništa više s našom porodicom. Odselila se jedva se i pozdravivši. Telefonski brojevi su bili promenjeni. Rođendanski pokloni su nam se vraćali. U to vreme smatrao sam da je to nešto najtužnije, ali otad sam naučio – i uporno iznova učio – kakvu neverovatnu sposobnost svet ima za jad i rane koje sam sebi nanosi.

Negde oko pola pet spustio sam noge s kreveta i seo. Ni srce ni razum nisu mi se umirili.

Bri me je zaustavila. „Kuda si pošao? Još je noć.“

„Ne znam, Bri“, kazao sam. „Možda do radne sobe. Da pokušam nešto da uradim. Ti treba da nastaviš da spavaš.“

„Uopšte nisam spavala.“ Sela je iza mene i zagrlila me oko ramena. „U ovome nisi sam. Šta god da se tebi događa, događa se i meni.“

Spustio sam glavu i samo slušao njen umirujući glas. Bila je u pravu – u tome smo zajedno. Tako je otkad smo se upoznali, a to je bilo dobro.

„Učiniću sve što je potrebno da ti i cela porodica pregrurate ovo“, nastavila je. „A sutra ćemo ti i ja izaći i krenuti da otkrivamo ko je uradio nešto tako užasno. Čuješ li me?“

Prvi put od Dejvisovog poziva osetio sam nešto topline u grudima – ništa ni nalik sreći, pa čak ni olakšanju, ali

barem zahvalnost. Nešto zbog čega treba da mi bude drago. Veliki deo života proveo sam bez Bri, a sad ne bih mogao ni zamisliti kako je to moguće.

„Kako sam tebe našao?“, pitao sam je. „Kako sam imao toliko sreće?“

„Nije to sreća.“ Stegla me je još čvršće. „To je ljubav, Alekse.“

Peto poglavlje

GEJBRIJELU RISU se činilo istovremeno prikladno i ironično što se taj čudan, gotovo nezamisliv sastanak usred noći održao u zgradi koja je prvobitno izgrađena za ministarstva državne uprave, mornarice i rata. Ris je sve radio s dubokim osećanjem za tradiciju. Vašington mu je, moglo bi se reći, bio u krvi, u krvi tri generacije njegove porodice.

Risa je pozvao sam potpredsednik, koji je zvučao vrlo napeto. Volter Tilman, potpredsednik, ranije je vodio dve kompanije sa liste *Fortjun 100*, te je znao ponešto o pritisku. Nije mu otkrio nikakve pojedinosti, samo mu je rekao da se *stvari* u Ajzenhauerovom zdanju. Praktično je to bila svečana potpredsednička kancelarija, ista ona u kojoj su potpredsednici, od Džonsona pa preko Čejnija, dočekivali lidere sa svih strana sveta.

Tačnije rečeno, bila je daleko od Zapadnog krila i očiju i ušiju koje su želeli da izbegnu na tom sastanku.

Vrata konkretne kancelarije bila su zatvorena kad je Ris stigao. Den Kormorant, šef jedinice Tajne službe Bele kuće, stajao je ispred s dva agenta koji su bili nešto dalje s obe strane hodnika.

Ris je ušao. Kormorant ga je pratio i zatvorio teška vrata za njima.

„Gospodine?“, najavio se Ris.

Potpredsednik Tilman je stajao leđima okrenut na drugom kraju prostorije. U nizu prozora odražavao se sjaj poluzatamnjениh kugli na kitnjastom lusteru, reprodukciji gasnog kandelabra. Nekoliko modela brodova u staklenim vitrinama ukazivalo je na istoriju zgrade. Za vreme Drugog svetskog rata u toj kancelariji je radio general Peršing.

Tilman se okrenuo i progovorio: „Gejbe, imamo situaciju. Dođi i sedi. Nije dobro. Teško je i zamisliti da može biti gore.“

Šesto poglavlje

AGENT KORMORANT je prišao i stao pored potpredsednika. Bio je to neobičan potez, pa se Risu još malo stegao stomak. Bio je šef osoblja Bele kuće – vrlo malo toga bi Tajna služba trebalo da sazna pre njega. No u ovom slučaju bilo je jasno da su nešto znali. Šta se to, za ime boga, dogodilo? Kome se dogodilo?

Potpredsednik je klimnuo glavom Kormorantu da krene s pričom.

„Hvala, gospodine. Gejbe, verovatno je prekršaj da za sebe zadržiš ono što ću ti reći. Treba to da znaš pre nego što ti...“

„Ispljuni već jednom to, Dene.“

Gejbu Risu je Kormorant bio prilično drag, mada mu se nije dopadalo kako ovaj učvršćuje svoj položaj. Tilman ih je obojicu doveo istovremeno, čak u ono vreme filadelfijske politike, tako da bi tu trebalo očekivati izvesnu savitljivost. Kormorant je jednostavno uvek to koristio nešto više nego što je Ris smatrao da treba. S druge strane, Kormorant je verovatno bio ubeđen da je Ris krut kao da je progutao metlu.

„Jesi li ikad čuo da se ime Zevs pominje u nekom kontekstu povezanom s poslom?“, pitao ga je agent. „Zevs, kao grčki bog.“

Ris je kratko razmislio. Tajna služba je koristila promenljiva šifrovana imena za sve koje je štitila, ali ovo mu nikako nije bilo poznato i, naravno, to bi morao biti neko na višem položaju. Zavrteo je glavom. „Mislim da nisam. Je li trebalo da čujem?“

Kormorant nije odgovorio na to pitanje, prosto je nastavio.

„Poslednjih šest meseci po čitavoj regiji srednjeg Atlantika pojavio se niz slučajeva nestalih ljudi. Uglavnom žena, ali i nekoliko muškaraca, a svi su bili određene profesije, ako shvataš šta hoću da kažem, a siguran sam da shvataš. Zasad ih ništa ne povezuje.“

„Zasad“, glasno je ponovio Ris. „Šta se, kog vraga, događa?“

„Naš obaveštajni odsek presreo je tri odvojene komunikacije povezane za Zevsom, u tri zasebna slučaja. Sinoć se opet dogodilo, ali ovog puta o poznatom ubistvu.“ Zastao je kako bi to naglasio. „Sve ovo je, naravno, poverljivo.“

Ris je osećao da ga brzo napušta strpljenje. „Kakve to ima veze s potpredsednikom? Ili s predsednikom – pošto ste mene zvali? Nisam siguran čak ni da bi trebalo da vodimo ovaj razgovor.“

Tad je progovorio Tilman i, kao i obično, prekratio razglabanje. „Taj Zevs, ko god to bio, Gejbe, povezan je s Belom kućom.“

„Šta?“ Ris je iznenada skočio sa stolice. „Kako je povezan? O čemu tačno pričate? Šta se, dođavola, dešava?“

„Ne znamo“, kazao je Kormorant. „To je jedan deo jebenog problema. Drugi je zaštita administracije od onoga što se iz ovoga može izroditi.“

„Tvoj posao je da pokrivaš predsednika i potpredsednika, a ne celu administraciju“, uzvratio je Ris sve jačim glasom.

Kormorant se nije dao, prekrstio je ruke na grudima. „Moj posao je da istražujem i sprečavam svaku eventualnu pretnju...“

„Molim vas da obojica učutite!“, povikao je Tilman. „Ili ćemo svi biti u ovome ili ćemo odmah prekinuti ovaj sastanak. Je li jasno? *Obojici?*“

Uglas su odgovorili: „Jasno je, gospodine.“

„Dene, već znam šta ti misliš. Gejbe, želim da čujem tvoje iskreno mišljenje. Uopšte nisam siguran da o ovome treba da čutimo. Vrlo lako bi moglo da nam se obje o glavu, a ne govorim o negodovanju ni o packi. S ovim Kongresom se nikako ne bi samo na tome završilo. Ni s ovom štampom. A posebno ukoliko je reč i o ubistvu.“

Ubistvo? Za boga miloga, pomisli Ris.

Prošao je šakom kroz kosu, koja mu je posedela još kad je imao oko dvadeset pet godina. „Gospodine, nisam siguran da je na pitanje kao što je ovo nekakav odgovor iz rukava u vašem ili predsedničinom najboljem interesu. Je li to samo govorkanje? Ima li snažnih činjenica da podrže to? Kojih činjenica? *Zna li već predsednica?*“

„Nevolja je u tome što u ovom trenutku znamo vrlo malo. Dovraga, Gejbe, šta ti stomak govori? Znam da imaš mišljenje. I *ne*, predsednica ne zna. *Mi* znamo.“

Tilman je vrlo poštovao predosećanja, a bio je u pravu; Ris je zaista već imao mišljenje.

„Objavimo li to, nećemo moći objavu da povučemo. Treba da saznamo sve što možemo i to u najkraćem mogućem roku. Recimo za dva-tri dana. Ili dok vi ne kažete nešto drugo, gospodine“, dodao je da bi olakšao agentu Kormorantu. „Potrebna nam je i izlazna strategija. Nešto što će nas udaljiti kad i ukoliko se priča pročuje pre nego što mi to želimo.“

„Slažem se, gospodine“, uskočio je Kormorant. „Trenutno smo u prevelikom mraku, a to je neprihvatljivo.“

Tilman je duboko udahnuo, što je Ris protumačio kao mirenje sa sudbinom i pristanak. „Želim da na ovome radite vas dvojica zajedno. Bez telefonskih poziva, doduše, i zabo- ga, bez imejlova. Dene, možeš li mi potvrditi kako ama baš ništa od ovoga neće ići kroz Krizni centar?“

„Mogu, gospodine. Moraću da porazgovaram s nekoli- cinom svojih ljudi. Ali to se može zadržati. Neko vreme.“

„Gejbe, pomenuo si izlazne strategije?“

„Jesam, gospodine.“

„Razmišljaj o ovome, uvažavajući perspektivu, o svim mogućim scenarijima. Predvidi svaku mogućnost. Pritom mislim *svaku*.“

„Hoću, gospodine. O tome mi već sad misli jurišaju mili- on kilometara na sat.“

„Odlično. Ima li još pitanja?“

Ris je već preturao po pamćenju tražeći istorijski ili prav- ni presedan, više iz navike.

Tu nije bilo mesta pitanju lojalnosti. Jedina rezerva bila mu je povezana s položajima. Za boga miloga – *šta ako je serijski ubica povezan s Belom kućom? Bila kakav ubica?*

„Gospodine, ako se to pročuje, šta će zadržati ikoga – ne daj bože nekog novinara – da se ne ustremi na to?“

Kormorant je izgledao uvređeno, ali pustio je potpred- sednika da odgovori.

„Gejbe, reč je o Tajnoj službi. Ne pričamo o obaveštaj- cu s otvorenim izvorima.“ Kormorant je istupio, a Ris je postao napet.

„Ipak se neću oslanjati na takvo osiguranje. Želim, gospo- do, da se ovo obavi brzo. Brzo, čisto i podrobno. Potrebne su nam realne činjenice. *I jasnoća*. Treba da otkrijemo ko je, dovraga, Zevs i šta radi, a onda ćemo morati time da se pozabavimo *kao da se nikad nije dogodilo*.“

Sedmo poglavlje

UDARCI SU SAMO STIZALI, i to oni žestoki. Bez obzira na vozačku dozvolu izdatu na Roud Ajlandu, Kerolajn je poslednjih šest meseci živela u Vašingtonu, ali nikad nije pokušala da stupi u vezu sa mnom. Imala je stan u sutere-nu, u engleskom stilu, u Ulici Si, blizu Trga Stjuart – oko kilometar od naše kuće u Petoj ulici. Sto puta sam džogirao do njene zgrade.

„Imala je dobar ukus“, kazala je Bri razgledajući malu, ali lepo opremljenu dnevnu sobu.

Nameštaj i ukrasi bili su pod azijskim uticajem, mnogo tamnog drveta, bambusa i biljaka zdravog izgleda. Na lakiranom stolu uz ulazna vrata stajala su tri rečna kamena, a na jednom od njih bila je urezana reč *spokoj*.

Ne znam je li mi se to učinilo pre kao prebacivanje ili kao podsetnik. Kerolajnin stan nije bilo mesto na kojem sam tad želeo da se nalazim. Nisam za to bio spreman.

„Hajde da se razdvojimo“, predložio sam Bri. „Tako ćemo brže pregledati stan.“

Počeo sam od spavaće sobe terajući se da idem dalje.